

ETIČKI KODEKS INSTITUTA

Na temelju članka 112. st. 7. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (*Narodne novine*, br. 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka USRH, 46/07, 45/09 i 63/11), te članka 67. Statuta Instituta za etnologiju i folkloristiku, na prijedlog Ravnatelja, a uz suglasnost Znanstvenog vijeća Instituta od 27. rujna 2011. godine, Upravno vijeće Instituta za etnologiju i folkloristiku na sjednici održanoj 18. listopada 2011. godine donosi

ETIČKI KODEKS INSTITUTA ZA ETNOLOGIJU I FOLKLORISTIKU

TEMELJNA NAČELA

Članak 1.

Temelj za donošenje ovog Kodeksa su međunarodni pravni akti kojima se štite prava čovjeka, a kojih je Republika Hrvatska ugovorna stranka: Opća deklaracija o pravima čovjeka, Konvencija UN-a o pravima djeteta, Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, kao i Ustav i zakoni Republike Hrvatske.

Članak 2.

(1) Institut za etnologiju i folkloristiku (dalje: IEF) u svome djelovanju njeguje načelo akademske odgovornosti, ujedno promičući najviše etičke i profesionalne vrijednosti – poštenje, akademsku izvrsnost i slobodu, međusobno uvažavanje i ljudsko dostojanstvo, osobnu odgovornost i odgovornost ustanova.

(2) Primjena kodeksa pretpostavlja dobru namjeru i poštenu prosudbu.

(3) Osim istraživača, stručnih suradnika i ostalih zaposlenika IEF-a, očekujemo da se načela ovog kodeksa pridržavaju i vanjski suradnici IEF-a, te sve fizičke i pravne osobe koje koriste resurse i kompetencije IEF-a.

ETIČKI KODEKS INSTITUTA

Članak 3.

Zadaća je djelatnika IEF-a čuvati ugled i dostojanstvo svoje profesije i IEF-a, te se odgovorno i etički odnositi prema javnosti, sudionicima istraživanja i ostalim članovima akademske zajednice.

ODNOS PREMA MATIČNOJ USTANOVI I JAVNOSTI

Članak 4.

Zaposlenici IEF-a dužni su u svome znanstvenom i stručnom radu, u ispunjavanju svih preuzetih obaveza prema matičnoj ustanovi, te u međusobnom ophođenju ponašati se odgovorno, pošteno, savjesno i vjerodostojno.

Članak 5.

Svaki zaposlenik dužan je poznavati odredbe zakonskih propisa navedenih u zaglavlju ovog dokumenta, te Statut i druge normativne akte IEF-a.

Članak 6.

U ispunjavanju svih svojih obaveza prema IEF-u, drugim ustanovama u sustavu i prema javnosti zaposlenici su dužni izbjeći financijski i vlasnički sukob interesa, sukob interesa spram matične ustanove, te sukob privrženosti.

ODNOS PREMA KOLEGAMA I SURADNICIMA

Članak 7.

Zaposlenici IEF-a dužni su poštovati i štitići osobni i profesionalni integritet svojih kolega i suradnika i odnositi se prema njima bez predrasuda, ne diskriminirajući ih po bilo kojoj osnovi.

Članak 8.

Nedopustivo je spolno ili bilo koje drugo uznemiravanje izravnim ili neizravnim uvjetovanjem i prisilom na drugu osobu koja je odbila ili prijavila takvu vrstu ponašanja. Neprihvatljivo je i zanemarivanje prijava spolnoga uznemiravanja u smislu odgađanja ili neistraživanja prijavljenoga spolnog uznemiravanja.

ETIČKI KODEKS INSTITUTA

ODNOS PREMA ZNANSTVENOM I STRUČNOM RADU

Članak 9.

Znanstveni i stručni rad zaposlenika IEF-a provodi se u skladu s najvišim etičkim standardima, u skladu s međunarodno prihvaćenim standardima znanstveno-istraživačke odgovornosti, te u skladu s najvišim standardima znanstvene čestitosti i kolegijalnosti, kojima se predmnijeva:

- da su zaposlenici kompetentni u području svoga rada, a da se znanstvena istraživanja i objavljivanje rezultata znanstvenih istraživanja provode u skladu s najvišim etičkim i znanstvenim standardima;
- da se međusobni odnosi zaposlenika ustanove temelje na uzajamnom poštivanju, povjerenju, suradnji i razmjeni mišljenja i informacija o pojedinim stručnim i znanstvenim pitanjima, te da svi zaposlenici imaju pravo na jednak pristup relevantnim informacijama i uporabi javno financirane opreme i materijala;
- da se svi sudionici istraživanja u najvećoj mogućoj mjeri unaprijed upoznaju sa svrhom i ciljevima istraživanja, načinom pohrane i čuvanja podataka, očekivanom upotrebom podataka, te mogućim koristima i štetama, ili neugodnostima koje bi sudionici mogli imati u vrijeme istraživanja, ili nakon njega;
- da se u najvećoj mogućoj mjeri, osim kada to okolnosti i metodologija istraživanja opravdano ne dopuštaju, teži osigurati obaviješteni i dragovoljni usmeni ili pismeni pristanak svih sudionika istraživanja, uključujući osobe koje su u posjedu traženih podataka, ili im omogućuju pristup, ili imaju druge interese koje bi istraživanje moglo ugroziti;
- da se istraživanjem ne narušavaju sigurnost i dostojanstvo sudionika istraživanja, a da se tajnost i anonimnost podataka o njima osiguraju u skladu sa stavom i procjenom istraživača ili sudionika istraživanja, te da se nastoji preduhitri svaka moguća zloupotreba podataka proizašlih iz istraživanja;
- da svi sudionici istraživanja pristanu na upotrebu uređaja za snimanje slike i/ili tona, da istraživači prije snimanja razgovora svim sudionicima istraživanja detaljno pojašne njihovo pravo na uvid u transkripte, te na reviziju ili povlačenje dijela izjave ili izjave u cjelini;

ETIČKI KODEKS INSTITUTA

- da se odustane od istraživanja u slučaju da se njegova provedba, unatoč svim mjerama koje su se poduzele da se to spriječi, kosi s etičkim obvezama istraživača, te da se omogući odustajanje bilo kojeg od sudionika istraživanja;
- da se građa koja se prikupila znanstvenim istraživanjima pohranjuje, čuva, obrađuje i koristi tako da se spriječi gubitak i uništenje građe, kao i pristup nepozvanih, razotkrivanje povjerljivih i tajnih podataka ili moguće zlouporabe najmanje tijekom 10 godina od završetka istraživanja, te da će nakon objavljivanja rezultata istraživanja sva građa biti dostupna na uvid, u razumnim okvirima;
- da je sva obrada podataka proizašlih iz istraživanja vjerodostojna i u skladu sa znanstvenom metodologijom, a da objavljeni rezultati istraživanja i interpretacija građe ni u najmanjoj mjeri ne sadrže izmišljene, krivotvorene ili plagirane podatke, ideje, postupke ili navode;
- da su autori i koautori objavljenih znanstvenih djela sposobni braniti njihov intelektualni sadržaj, te da su sudjelovali u razvoju ideje i/ili izradi koncepcije i/ili metodologije istraživanja; u prikupljanju i/ili obradi i/ili interpretaciji podataka; te u pisanju i/ili reviziji teksta znanstvenog djela;
- da se u objavljenim znanstvenim djelima na odgovarajući način navode svi izvori podataka koje su prikupile, interpretirale i objavile druge osobe, skupine, ili ustanove, te da se spominje svako sudjelovanje u istraživanju osoba koje nisu autori znanstvenoga djela;
- da se u skladu s dobrom praksom autorstvo znanstvenog djela ne poklanja, da se ne navodi autorstvo osobe koja za to nije dala svoj pristanak, niti da se iz popisa autora isključuje osoba koja ispunjava uvjete koautorstva;
- da se jedan znanstveni rad ne publicira više no jednom (osim uz izričito odobrenje redakcije publikacije i uz naznaku publikacije u kojoj je prvobitno publiciran), da se rukopis znanstvenoga rada ne šalje istodobno na recenziju ili objavljivanje u više od jedne znanstvene publikacije, da se o stanju vlastitih radova ("u tisku" ili "prihvaćen za objavljivanje") ne izvještava iskrivljeno i neistinito, te da se izvori i literatura u znanstvenome djelu ne navode namjerno krivo ili naklono;
- da se sav stručni i znanstveni rad obavlja u skladu s najvišim ekološkim normama, sukladno popisima Republike Hrvatske.

ETIČKI KODEKS INSTITUTA

ODNOS ZAPOSLENIKA PREMA ZAINTERESIRANOJ JAVNOSTI

Članak 10.

Zaposlenik postupa profesionalno i nepristrano prema zainteresiranoj javnosti, u skladu s načelima javne službe i u skladu s interesom javnosti.

Članak 11.

Zaposlenik postupa jednako prema svima, bez diskriminacije ili povlašćivanja po bilo kojoj osnovi. S posebnom pažnjom zaposlenik postupa prema osobama s invaliditetom ili drugim osobama s posebnim potrebama.

ODGOVORNOST USTANOVE

Članak 12.

IEF promiče standarde izvrsnosti, autonomije i zakonitosti znanstveno istraživačkog rada.

Članak 13.

IEF je dužan svakom istraživaču omogućiti pravo na pristup relevantnim informacijama, poštujući važeće propise.

Članak 14.

IEF će osigurati svakom zaposleniku upoznavanje s odredbama zakonskih propisa navedenih u zaglavlju ovog dokumenta, Statutom i drugim normativnim aktima IEF-a.

Članak 15.

IEF ima etičku odgovornost dosljedno provjeravati pridržavaju li se zaposlenici i drugi suradnici pravila propisanih Etičkim kodeksom.

Članak 16.

IEF skrbi o poštivanju načela Etičkog kodeksa biranjem Etičkog povjerenstva.

ETIČKI KODEKS INSTITUTA

ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 17.

Etičko povjerenstvo imenuje Znanstveno vijeće IEF-a iz redova zaposlenika. Povjerenstvo se sastoji od 3 člana – 1 znanstvenika, 1 zaposlenika stručnih službi IEF-a i 1 znanstvenog novaka.

Članak 18.

(1) Povjerenstvo je dužno ocijeniti i osuditi svako postupanje protivno načelima ovog dokumenta i iznaći način za rješavanje eventualnih profesionalnih i međuljudskih konflikata.

(2) Povjerenstvo prilikom podnošenja prijedloga znanstvenih projekata ocjenjuje njihovu sukladnost s utvrđenim međunarodnim, nacionalnim i institutskim etičkim standardima.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Potpisivanjem ugovora o radu zaposlenik prihvaća ovaj Etički kodeks i obavezu djelovanja i ponašanja u skladu s njime.

Članak 20.

Izmjene i dopune Etičkog kodeksa provode se po istome postupku kao i pri njegovu donošenju.

Članak 21.

Ovaj Etički kodeks se objavljuje na internetskim stranicama IEF-a, a stupa na snagu osmoga dana od dana objave na oglasnoj ploči IEF-a.

Zagreb, 18. listopada 2011.

Urudžbeni broj: 1/12 - 11

Predsjednik Upravnoga vijeća:

Prof. dr. sc. Stipe Botica

ETIČKI KODEKS INSTITUTA

Utvrđuje se da je Etički kodeks Instituta za etnologiju i folkloristiku objavljen na oglasnoj ploči Instituta dana 18. listopada 2011. godine te je stupio na snagu dana 26. listopada 2011. godine.

Ravnatelj:

dr.sc. Tvrtko Zebec